

Ανωνυμοποιημένο κείμενο

Μετάφραση

C-415/22 - 1

Υπόθεση C-415/22

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως

Ημερομηνία καταθέσεως:

20 Ιουνίου 2022

Αιτούν δικαστήριο:

Tribunal du travail francophone de Bruxelles (Βέλγιο)

Ημερομηνία έκδοσης της αποφάσεως περί παραπομπής:

9 Ιουνίου 2022

Προσφεύγων-ανακόπτων:

JD

Καθών:

Acerta - Caisse d'assurances sociales ASBL

Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants (Inasti)

État belge

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα]

Ημερομηνία έκδοσης:

09 -06- 2022

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα]

[OMISSIS]

[OMISSIS]

Αντικείμενο:

εισφορές κοινωνικής

ασφάλισης

αυτοαπασχολουμένων

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα]

[διοικητικής φύσεως αναφορές]

**Tribunal du travail francophone de
Bruxelles**

(Γαλλόφωνο δικαστήριο εργατικών διαφορών των Βρυξελλών)

ενδέκατο τμήμα

Αποφασίζει

Στην υπόθεση μεταξύ:

JD, [παραλειπόμενα]

κατοίκου [παραλειπόμενα] [...] [παραλειπόμενα] TERVUREN,

προσφεύγοντος-ανακόπτοντος,

[παραλειπόμενα] [στοιχεία δικαστικού πληρεξουσίου].

κατά:

1/ ASBL ACERTA - Caisse d'Assurance Sociale pour travailleurs indépendants
(Ταμείου Κοινωνικής Ασφάλισης Αυτοαπασχολούμενων), [παραλειπόμενα]

με έδρα [παραλειπόμενα] τις [παραλειπόμενα] Βρυξέλλες,

καθού η ανακοπή κατά της εντολής πληρωμής,

[παραλειπόμενα] [στοιχεία δικαστικού πληρεξουσίου].

2/ Institut National d'Assurances Sociales pour Travailleurs Indépendants
(Εθνικού Ιδρύματος Κοινωνικής Ασφάλισης Αυτοαπασχολούμενων) **(στο εξής**
[παραλειπόμενα]: **I.N.A.S.T.I.**), [παραλειπόμενα]

με έδρα [παραλειπόμενα] τις [παραλειπόμενα] Βρυξέλλες,

καθού,

[παραλειπόμενα] [στοιχεία δικαστικού πληρεξουσίου].

3/ L'État belge (Βελγικού Δημοσίου), εκπροσωπούμενου από τους Franck
VANDENBROUCKE, vice-premier ministre et ministre des Affaires sociales et
de la Santé publique (Αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης και Υπουργό Κοινωνικών
Υποθέσεων και Δημόσιας Υγείας), [παραλειπόμενα] και David CLARINVAL,
ministre des Classes moyennes, des Indépendants, des PME, et de l'Agriculture,
des Réformes institutionnelles et du Renouveau démocratique (Υπουργό Μεσαίας
Τάξης, Ελευθέρων Επαγγελματιών, Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων και
Γεωργίας, Θεσμικών Μεταρρυθμίσεων και Δημοκρατικής Ανανέωσης)
[παραλειπόμενα] [στοιχεία δικαστικού πληρεξουσίου].

* * * *

[παραλειπόμενα] [δικονομικές διατυπώσεις]

Έχοντας υπόψη την προσφυγή-ανακοπή, που κατατέθηκε από τον πληρεξούσιο του προσφεύγοντος-ανακόπτοντος στη γραμματεία του παρόντος δικαστηρίου στις 15 Ιανουαρίου 2021, η οποία στρέφεται κατά της απόφασης με την οποία ο προσφεύγων-ανακόπτων –καίτοι υπάλληλος της Ένωσης (βρετανικής ιθαγένειας), γεννηθείς στις 4 Οκτωβρίου 1940 και συνταξιοδοτηθείς στις 18 Μαρτίου 2006– είχε υπαχθεί υποχρεωτικώς, από τις 12 Φεβρουαρίου 2007, στο βελγικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης αυτοαπασχολούμενων, με την αιτιολογία ότι είχε ασκήσει, στο Βέλγιο:

- από τον Φεβρουάριο του 2007, και έως τον Ιούνιο του 2020, επαγγελματική δραστηριότητα στον τομέα της έρευνας και πειραματικής ανάπτυξης στις φυσικές επιστήμες και τη μηχανική,
- από τον Μάρτιο του 2016, και έως τον Οκτώβριο του 2020, τα καθήκοντα του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου του a.s.b.l. [παραλειπόμενα] [επωνυμία του μη κερδοσκοπικού σωματείου], καθώς και
- από τον Οκτώβριο του 2018, και έως τον Οκτώβριο του 2020, τα καθήκοντα του προέδρου του a.s.b.l. [παραλειπόμενα] [επωνυμία του μη κερδοσκοπικού σωματείου].

[παραλειπόμενα]

[δικονομικές διατυπώσεις]

Έχοντας υπόψη ότι η παρατιθέμενη στην προσφυγή-ανακοπή αιτιολογία έχει, στην ουσία, ως εξής:

«[...]

Το Δικαστήριο, με την απόφαση της 10ης Μαΐου 2017 [*Wenceslas de Lobkowicz κατά Ministère des Finances et des Comptes publics*, C-690/15], [παραλειπόμενα] επιβεβαίωσε τα εξής:

- (1) Το καθεστώς κοινωνικής ασφάλισης των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού της Ένωσης (SSUE) είναι ίδιας φύσεως με τα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης που εμπίπτουν στον κανονισμό 883/2004 καθόσον πρόκειται για σύστημα κύριας, υποχρεωτικής και πλήρους ασφάλισης·
- (2) ως εκ τούτου, οι αρχές που απορρέουν από την απόφαση De Ruyter έχουν εφαρμογή επί των υπαλλήλων της Ένωσης, και (3), κατά συνέπεια, απαγορεύεται η επιβολή σε υπαλλήλους της Ένωσης επιβαρύνσεων κοινωνικού χαρακτήρα που χρησιμοποιούνται για τη

χρηματοδότηση του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης κράτους μέλους [...]

Καθόσον ο προσφεύγων-ανακόπτων υπάγεται ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ και ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ στο ειδικό καθεστώς κοινωνικής και υγειονομικής ασφάλισης [της] Ευρωπαϊκής Ένωσης (SSEU) το οποίο του διασφαλίζει πλήρη κοινωνικοασφαλιστική κάλυψη, η αρχή της εφαρμογής ενός και μόνου συστήματος κοινωνικής ασφάλισης απαγόρευε στο INASTI να υπαγάγει «υποχρεωτικά» τον προσφεύγοντα-ανακόπτοντα στο βελγικό καθεστώς κοινωνικής ασφάλισης από το οποίο και δεν λαμβάνει κανενός είδους παροχή, ανταποδοτική ή μη. Επί δεκατρία έτη κατέβαλλε εισφορές άνευ αντικρίσματος [...].»

Έχοντας υπόψη ότι το καθού η ανακοπή,

- υποστηρίζει, καταρχάς, όσον αφορά το νομικό πλαίσιο της διαφοράς, ότι «η σώρευση συντάξεως με την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας αυτοαπασχολούμενου, η οποία συνεπάγεται υπαγωγή στο βασιλικό διάταγμα 38, επιτρέπεται εφόσον το εισόδημα που προέρχεται από την εν λόγω ανεξάρτητη επαγγελματική δραστηριότητα δεν υπερβαίνει ένα ορισμένο ανώτατο όριο και τούτο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2014. Από την 1η Ιανουαρίου 2015 δεν υφίσταται περιορισμός για τα άτομα ηλικίας άνω των 65 ετών ως προς το ύψος των πρόσθετων εισοδημάτων που αποκτούν.

[υποστηρίζει επιπλέον ότι]

Εάν γίνει δεκτό ότι συνταξιούχος υπάλληλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο οποίος ασκεί στο Βέλγιο ανεξάρτητη επαγγελματική δραστηριότητα δεν υπέχει καμία υποχρέωση καταβολής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, τότε υφίσταται κίνδυνος να θιγεί η ίση μεταχείριση μεταξύ των υπαλλήλων της Ένωσης και [όλων] των άλλων εργαζομένων στο Βέλγιο, είτε πρόκειται για δημοσίους υπαλλήλους είτε για αυτοαπασχολούμενους ή μισθωτούς εργαζομένους, καθώς στην περίπτωση αυτή μόνον οι υπάλληλοι της Ένωσης θα απαλλάσσονταν από την καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης των αυτοαπασχολούμενων.

Οι εισφορές κοινωνικής ασφάλισης τις οποίες καταβάλλουν οι συνταξιούχοι που εξακολουθούν, μετά την ηλικία συνταξιοδότησης, και σωρευτικά συνεπώς με την ιδιότητά τους ως συνταξιούχων, να ασκούν ανεξάρτητη επαγγελματική δραστηριότητα συνιστούν εισφορές αλληλεγγύης [...].»

- εν συνεχεία το καθού η ανακοπή υποστηρίζει, όσον αφορά το πραγματικό πλαίσιο της διαφοράς και επικουρικός, ότι, δεδομένης της επιστολής [παραλειπόμενα] με ημερομηνία 28 Δεκεμβρίου 2020 που έλαβε τότε, πρέπει, και λαμβανομένης υπόψη της πενταετούς παραγραφής, το αρχικώς ζητούμενο ποσό ύψους 50 732,50 ευρώ να μειωθεί στα 35 209,22 ευρώ.

Έχοντας υπόψη ότι οι έτεροι δύο καθών υποστηρίζουν, κατ' ουσίαν, ότι, κατ' εφαρμογή του άρθρου 14 του πρωτοκόλλου (αριθ. 7) περί των προνομίων

και ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ C326, σ. 266), το καθεστώς των κοινωνικών παροχών που εφαρμόζεται στους υπάλληλους και το λοιπό προσωπικό της Ένωσης καθορίζεται από τον νομοθέτη της Ένωσης.

Το καθεστώς αυτό καθορίστηκε από τον κανονισμό (ΕΟΚ) 31, και τον κανονισμό (ΕΥΡΑΤΟΜ) 11 των Συμβουλίων, της 18ης Δεκεμβρίου 1961 (ΕΕ ειδ. έκδ. 01/001, σ. 19)], όπως τροποποιήθηκε πολλαπλώς στη συνέχεια (στο εξής: ΚΥΚ).

Κατά το άρθρο 72, παράγραφος 1, ΚΥΚ, οι εν ενεργεία υπάλληλοι της Ένωσης δικαιούνται την παροχή υγειονομικής περίθαλψης από το κοινό σύστημα υγειονομικής ασφάλισης των θεσμικών οργάνων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής: ΚΣΥΑ). Οι υπάλληλοι της Ένωσης εξακολουθούν να δικαιούνται τις παροχές αυτές και μετά τη λήξη των καθηκόντων τους σε περίπτωση, μεταξύ άλλων, που έχουν παραμείνει στην υπηρεσία της Ένωσης μέχρι την ηλικία συνταξιοδότησης (άρθρο 72, παράγραφος 2, ΚΥΚ) [...].

[Ο] κανονισμός (ΕΚ) 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για το συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας (ΕΕ 2004, L 166, σ. 1 και διορθωτικό ΕΕ 2004, L 200, σ.1) (στο εξής: κανονισμός 883/2004/ΕΚ), κατήργησε τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/001, σ. 73) (στο εξής: κανονισμός 1408/71/ΕΟΚ).

Δυνάμει του το άρθρου 11, παράγραφος 1, του κανονισμού 883/2004/ΕΚ, τα πρόσωπα στα οποία εφαρμόζεται ο κανονισμός αυτός (μεταξύ άλλων, οι υπήκοοι των κρατών μελών) «υπάγονται στη νομοθεσία ενός και μόνον κράτους μέλους», η οποία προσδιορίζεται σύμφωνα με τον εν λόγω κανονισμό. Την αρχή αυτή, που αποκαλείται «αρχή της εφαρμογής ενός και μόνον συστήματος κοινωνικής ασφάλισης», καθιέρωσε ήδη το άρθρο 13, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71/ΕΟΚ.

Η σχετική νομολογία συνοψίζεται με αναφορά στην απόφαση του Δικαστηρίου, της 26ης Οκτωβρίου 2016, *Rijksdienst voor Pensioenen κατά Willem Hoogstad*, (C-269/15, EU:C:2016:802) [παραλειπόμενα], της οποίας είναι χρήσιμο να παρατεθούν ορισμένες σκέψεις κατωτέρω.

Κατά τη νομολογία αυτή, η οποία διαμορφώθηκε υπό το καθεστώς του κανονισμού 1408/71/ΕΟΚ (άρθρο 13, παράγραφος 1) αλλά, όπως επισήμανε το Δικαστήριο, εφαρμόζεται και υπό το καθεστώς του κανονισμού 883/2004 (άρθρο 11, παράγραφος 1) (πρβλ. απόφαση της 18ης Ιανουαρίου 2018, *Jahin*, (C-45/17, EU:C:2018:18) [παραλειπόμενα], οι υπάλληλοι της Ένωσης «[δεν] εμπίπτουν [...] στο άρθρο 48 ΣΛΕΕ, το οποίο αναθέτει στο Συμβούλιο την αποστολή να θεσπίσει ένα σύστημα που να καθιστά δυνατό στους εργαζομένους να υπερβαίνουν τα εμπόδια που μπορούν να ανακύψουν γι' αυτούς από τους εθνικούς κανόνες που έχουν θεσπιστεί στο πεδίο της κοινωνικής ασφάλισης και την οποία το Συμβούλιο

έφερε εις πέρας με την έκδοση του κανονισμού 1408/71 και εν συνεχεία του κανονισμού 883/2004» (πρβλ. αποφάσεις της 3ης Οκτωβρίου 2000, Ferlini, C-411/98, EU:C:2000:530, σκέψεις 41 και 42, και της 16ης Δεκεμβρίου 2004, My, C-293/03, EU:C:2004:821, σκέψεις 34 έως 37· επιβεβαίωση από την απόφαση de Lobkowicz, σκέψη 35).

Ως εκ τούτου, ούτε ο κανονισμός 883/2004 γενικά, ούτε το άρθρο του 11, παράγραφος 1, το οποίο αφορά ειδικότερα την αρχή της εφαρμογής ενός και μόνου συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, έχουν εφαρμογή επί των υπαλλήλων της Ένωσης.

Τέθηκε ωστόσο το ζήτημα αν μια τέτοια αρχή μπορεί να εφαρμοστεί στους υπαλλήλους της Ένωσης κατ' αναλογία, δυνάμει διατάξεων του δικαίου της Ένωσης.

Το Δικαστήριο έκρινε συναφώς, καταρχάς, ότι «η νομική κατάσταση των υπαλλήλων της Ένωσης, όσον αφορά τις κοινωνικοασφαλιστικές υποχρεώσεις τους εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης λόγω της σχέσεως εργασίας που έχουν με την Ένωση» (βλ. απόφαση de Lobkowicz, σκέψη 38).

Στην περίπτωση του προσφεύγοντος-ανακόπτοντος, τέτοια σχέση εργασίας έπαψε να υφίσταται από το 2006, δηλαδή πριν το Βελγικό Δημόσιο του ζητήσει, από το 2007 και μετά, την καταβολή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η κατ' αναλογία εφαρμογή της αρχής της εφαρμογής ενός και μόνου συστήματος κοινωνικής ασφάλισης έχει νόημα μόνον όταν αυτό για το οποίο πρόκειται είναι η σχέση εργασίας με την Ένωση και δεν είναι δυνατή κάλυψη από άλλο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης πλην αυτού που απορρέει από το άρθρο 14 του πρωτοκόλλου αριθ. 7 και τον ΚΥΚ.

Στην υπό κρίση όμως περίπτωση, η εφαρμογή του βελγικού καθεστώτος κοινωνικής ασφάλισης (καθεστώς κοινωνικής ασφάλισης των αυτοαπασχολούμενων) δεν αφορά ούτε καλύπτει τη σχέση εργασίας του προσφεύγοντος-ανακόπτοντος με την Ένωση ή, γενικότερα, «την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας εντός θεσμικού οργάνου της Ένωσης». Ειδικότερα, κατά την περίοδο 2007-2020 ο προσφεύγων-ανακόπτων δεν είχε πλέον καμία σχέση εργασίας με την Ένωση.

Συνεπώς, στην υπό κρίση περίπτωση πρέπει να γίνει κατ' αναλογία εφαρμογή του άρθρου 11, παράγραφος 3, περίπτωση α', του κανονισμού 883/2004, το οποίο προβλέπει την εφαρμογή της νομοθεσίας του τόπου άσκησης της επαγγελματικής δραστηριότητας.

Εν προκειμένω, ο τόπος όπου ο προσφεύγων-ανακόπτων άσκησε την ανεξάρτητη επαγγελματική του δραστηριότητα κατά την περίοδο 2007-2020 είναι πράγματι το Βέλγιο.

Έχοντας υπόψη ότι ο προσφεύγων-ανακόπτων, προσκομίζοντας «[...] τη βεβαίωση που εξέδωσε η Επιτροπή στις 16 Σεπτεμβρίου 2020, σύμφωνα με την οποία:

“Το κοινό σύστημα υγειονομικής ασφάλισης (ΚΣΥΑ) είναι υποχρεωτικό, με κάλυψη επί εικοσιτετραώρου βάσεως σε όλον τον κόσμο (ουδεμία χώρα εξαιρείται) και διασφαλίζει την επιστροφή των ιατρικών δαπανών στις οποίες υποβάλλονται οι ασφαλισμένοι, οι σύζυγοι και τα τέκνα τους, λόγω ασθένειας, νοσηλείας, μητρότητας ή ατυχήματος, εντός των ορίων και υπό τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στο άρθρο 72 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σύμφωνα με τους παρεπόμενους κανόνες του ΚΣΥΑ. Το σύστημα αυτό διασφαλίζει την άμεση κάλυψη προϋπαρχουσών παθήσεων, τόσο όσον αφορά τη νοσοκομειακή όσο και την εξωνοσοκομειακή περίθαλψη. Το σύστημα αυτό καλύπτει επίσης τα έξοδα οδοντιατρικής φροντίδας, εντός των ορίων που θέτουν οι προαναφερθέντες κανόνες” [...]», αντιτάσσει ορθώς, μεταξύ άλλων, ότι «[...] το Δικαστήριο, με την **απόφαση της 10ης Μαΐου 2017** [Wenceslas de Lobkowicz κατά Ministère des Finances et des Comptes publics, C-690/15], έκρινε ότι:

“οι υπάλληλοι της Ένωσης υπάγονται στο κοινό σύστημα κοινωνικής ασφαλίσεως των θεσμικών οργάνων της Ένωσης, το οποίο έχει καθορισθεί, συμφώνως προς το άρθρο 14 του πρωτοκόλλου, από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο μέσω κανονισμών σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με τα θεσμικά όργανα [σκέψη 36].

Αυτό το σύστημα κοινωνικών παροχών καθιερώθηκε από τον ΚΥΚ ο οποίος καθορίζει, στον τίτλο του V, που επιγράφεται “Καθεστώς χρηματικών απολαβών και κοινωνικά πλεονεκτήματα του υπαλλήλου”, και ειδικότερα στα κεφάλαια 2 και 3 του τίτλου αυτού, σχετικά με την κοινωνική ασφάλιση και τις συντάξεις, τους κανόνες που ισχύουν στους υπαλλήλους της Ένωσης [σκέψη 37].

Συνεπώς, η νομική κατάσταση των υπαλλήλων της Ένωσης, όσον αφορά τις κοινωνικοασφαλιστικές υποχρεώσεις τους εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης λόγω της σχέσεως εργασίας που έχουν με την Ένωση (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 13ης Ιουλίου 1983, Forcheri, 152/82, EU:C:1983:205, σκέψη 9) [σκέψη 38].

Η υποχρέωση που υπέχουν τα κράτη μέλη να τηρούν το δίκαιο της Ένωσης κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους στο πλαίσιο της διαμορφώσεως των συστημάτων τους κοινωνικής ασφαλίσεως, όπως αυτή υπενθυμίζεται στη σκέψη 34 της παρούσας αποφάσεως, εκτείνεται επομένως στους κανόνες που διέπουν τη σχέση εργασίας που έχει ένας υπάλληλος της Ένωσης με αυτήν, ήτοι στις σχετικές διατάξεις του πρωτοκόλλου και σε αυτές του ΚΥΚ [σκέψη 39].

Συναφώς, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 72 των προτάσεών του, αφενός, **το πρωτόκολλο έχει το ίδιο νομικό κύρος με τις Συνθήκες**

[γνωμοδότηση 2/13 (Προσχώρηση της Ένωσης στην ΕΣΔΑ), της 18ης Δεκεμβρίου 2014, EU:C:2014:2454, σημείο 161] [σκέψη 40].

Κατ' αναλογία προς το άρθρο 12 του πρωτοκόλλου, που καθιερώνει, έναντι των υπαλλήλων της Ένωσης, ενιαία φορολόγηση υπέρ αυτής των αποδοχών, των μισθών και των λοιπών αμοιβών που καταβάλλει, και προβλέπει κατά συνέπεια την απαλλαγή από τους εθνικούς φόρους επί των ποσών αυτών, το άρθρο 14 του πρωτοκόλλου αυτού, στον βαθμό που αναθέτει στα θεσμικά όργανα της Ένωσης την αρμοδιότητα να καθορίσουν το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης των υπαλλήλων της, πρέπει να θεωρηθεί ότι έχει ως συνέπεια να εξαιρείται από την αρμοδιότητα των κρατών μελών η επιβολή της υποχρέωσης υπαγωγής των υπαλλήλων της Ένωσης σε εθνικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης και της υποχρέωσης των υπαλλήλων αυτών να συμβάλλουν στη χρηματοδότηση του συστήματος αυτού [σκέψη 41].

Αφετέρου, ο ΚΥΚ, στον βαθμό που θεσπίστηκε με τον κανονισμό 259/68, έχει όλα τα χαρακτηριστικά τα οποία απαριθμεί το άρθρο 288 ΣΛΕΕ, δυνάμει του οποίου ο κανονισμός έχει γενική ισχύ, είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος. Εντεύθεν συνάγεται ότι η τήρηση του ΚΥΚ επιβάλλεται εξίσου στα κράτη μέλη (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις της 20ής Οκτωβρίου 1981, Επιτροπή κατά Βελγίου, 137/80, EU:C:1981:237, σκέψεις 7 και 8, της 7ης Μάιου 1987, Επιτροπή κατά Βελγίου, 186/85, EU:C:1987:208, σκέψη 21, της 4ης Δεκεμβρίου 2003, Kristiansen, C-92/02, EU:C:2003:652, σκέψη 32, καθώς και της 4ης Φεβρουαρίου 2015, Melchior, C-647/13, EU:C:2015:54, σκέψη 22) [σκέψη 42].

[...]

Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι η Ένωση και μόνον, και όχι τα κράτη μέλη, είναι αρμόδια να καθορίζει τους κανόνες που ισχύουν για τους υπαλλήλους της Ένωσης όσον αφορά τις κοινωνικοασφαλιστικές υποχρεώσεις τους [σκέψη 44].

Πράγματι, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 76 των προτάσεών του, το άρθρο 14 του πρωτοκόλλου και οι διατάξεις του ΚΥΚ περί της κοινωνικής ασφάλισης των υπαλλήλων της Ένωσης επιτελούν, έναντι αυτών των τελευταίων, λειτουργία αντίστοιχη με εκείνη του άρθρου 13 του κανονισμού 1408/71 και του άρθρου 11 του κανονισμού 883/2004, η οποία συνίσταται στην απαγόρευση επιβολής επί των υπαλλήλων της Ένωσης της υποχρέωσης καταβολής εισφορών στα διάφορα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης [σκέψη 45].

Επομένως, εθνική ρύθμιση [...] βάσει της οποίας τα εισοδήματα υπαλλήλου της Ένωσης βαρύνονται με εισφορές και επιβαρύνσεις κοινωνικού χαρακτήρα που χρησιμοποιούνται ειδικώς για τη χρηματοδότηση των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης του οικείου κράτους μέλους, παραβιάζει την αποκλειστική αρμοδιότητα που ανατίθεται στην Ένωση τόσο με το άρθρο 14 του πρωτοκόλλου όσο και με τις συναφείς διατάξεις του ΚΥΚ, ιδίως αυτές οι οποίες καθορίζουν τις υποχρεωτικές

εισφορές των υπαλλήλων της Ένωσης για τη χρηματοδότηση του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης [σκέψη 46]”.

[...]

Όσον αφορά το Βελγικό Δημόσιο, το Δικαστήριο, με απόφαση της 26ης Οκτωβρίου 2016, έκρινε στο ίδιο πνεύμα ότι:

[...]

“Η πληρότητα αυτού του συστήματος κανόνων συγκρούσεως έχει ως αποτέλεσμα να μην έχει ο νομοθέτης κάθε κράτους μέλους την εξουσία να ορίζει ελεύθερα την έκταση και τις προϋποθέσεις εφαρμογής της εθνικής του νομοθεσίας όσον αφορά τα πρόσωπα που υπόκεινται σ’ αυτή και την επικράτεια εντός της οποίας οι εθνικές διατάξεις παράγουν τα αποτελέσματά τους (αποφάσεις της 10ης Ιουλίου 1986, *Luijten*, 60/85, *EU:C:1986:307*, σκέψη 14, της 5ης Νοεμβρίου 2014, *Somona*, *C-103/13*, *EU:C:2014:2334*, σκέψη 54, καθώς και της 26ης Φεβρουαρίου 2015, *de Ruyter*, *C-623/13*, *EU:C:2015:123*, σκέψη 35)” [σκέψη 34].

“Επομένως, κατόπιν της προσθήκης του σημείου στ’ στο άρθρο 13, παράγραφος 2, του κανονισμού 1408/71, με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2195/91 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 1991 (ΕΕ 1991, L 206, σ. 2), για την τροποποίηση του κανονισμού 1408/71, η αρχή της εφαρμογής της νομοθεσίας ενός μόνου κράτους μέλους εφαρμόζεται και στους εργαζομένους οι οποίοι έπαυσαν οριστικώς τις επαγγελματικές τους δραστηριότητες” [σκέψη 38].

[...]

Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να κριθεί ότι η υπαγωγή του προσφεύγοντος-ανακόπτοντος στο βελγικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης αυτοαπασχολούμενων στερείται νομικής βάσης.

Για τον λόγο αυτό, πρέπει να υποχρεωθούν το καθού η ανακοπή και οι καθών να άρουν με αναδρομική ισχύ την εν λόγω υπαγωγή [...].»

Έχοντας επιπλέον υπόψη ότι [ο] «πρακτικός οδηγός [για] την επιστροφή ιατρικών δαπανών[»] [παραλείπόμενα], στη σελίδα 3 αναφέρει τα εξής: «Ποιοί δικαιούνται κάλυψης από το ΚΣΥΑ;» : «οι ασφαλισμένοι [...] συνταξιούχοι [...].»

Έχοντας επίσης υπόψη ότι στην «κατ’ άρθρον ερμηνεία [του] Statut de la fonction publique de l’Union Européenne» της Valérie GIACOBBO-PEYRONNEL, Βρυξέλλες, Emile BRUYLANT (σ. 284), η Christophe VERDURE αναφέρει τα εξής:

«[...] Έννοια του ασφαλισμένου. Στο πλαίσιο του άρθρου 72 του ΚΥΚ, η έννοια του ασφαλισμένου έχει ευρύ περιεχόμενο. Ειδικότερα, κάθε υπάλληλος είναι αυτομάτως ασφαλισμένος στο ΚΣΥΑ. Ο υπάλληλος εξακολουθεί να δικαιούται

την κάλυψη αυτή, αφενός, **μετά τη συνταξιοδότηση, εφόσον παρέμεινε στην υπηρεσία** της Ευρωπαϊκής Ένωσης **μέχρι την ηλικία συνταξιοδότησης [...]**».

Έχοντας τέλος υπόψη ότι από την προαναφερθείσα νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι ουδέποτε είχε εξεταστεί έως τώρα περίπτωση όπως αυτή του προσφεύγοντος-ανακόπτοντος.

Έχοντας εξάλλου υπόψη ότι τα ζητήματα ενδεχόμενης υπαιτιότητας του ενός ή των δύο ή και των τριών καθών και, κατά συνέπεια, η καταβολή αποζημίωσης επιπλέον της επιστροφής του κατά τα ανωτέρω ζητηθέντος ποσού, όπως αυτό προσδιορίσθηκε, μπορούν, εφόσον συντρέχει περίπτωση, να εξεταστούν μόνον υπό το πρίσμα της απάντησης που θα δοθεί στο προδικαστικό ερώτημα που θα υποβληθεί στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης –όπως ζητούν επικουρικός και από κοινού ο προσφεύγων-ανακόπτων και οι καθών–, δυνάμει του άρθρου 267, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α' και δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης [παραλειπόμενα].

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ,

ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα] [συνήθης δικονομική διατύπωση]

Υποβάλλει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δυνάμει του άρθρου 267, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α' και δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης[,] το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Αποκλείει η αρχή του δικαίου της Ένωσης που στηρίζεται στην εφαρμογή ενός και μόνον συστήματος κοινωνικής ασφάλισης στους εργαζομένους, μισθωτούς ή μη μισθωτούς, εν ενεργεία ή συνταξιούχους, την επιβολή από το κράτος μέλος κατοικίας, όπως εν προκειμένω, σε συνταξιούχο υπάλληλο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο οποίος ασκεί ανεξάρτητη επαγγελματική δραστηριότητα, της υποχρέωσης υπαγωγής στο εθνικό του σύστημα κοινωνικής ασφάλισης και καταβολής εισφορών κοινωνικού χαρακτήρα που αποτελούν αμιγώς εισφορές «αλληλεγγύης», μολονότι ο εν λόγω συνταξιούχος υπάλληλος υπάγεται στο υποχρεωτικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης της Ένωσης και δεν αντλεί κανένα όφελος, είτε με τη μορφή ανταποδοτικών είτε με τη μορφή μη ανταποδοτικών παροχών, από το εθνικό σύστημα στο οποίο έχει υπαχθεί υποχρεωτικώς;»

Καλεί τον προϊστάμενο της γραμματείας να διαβιβάσει την παρούσα αίτηση προδικαστικής αποφάσεως, μαζί με το σύνολο των στοιχείων της δικογραφίας, στον Γραμματέα του Δικαστηρίου.

Αναστέλλει την ενώπιόν του διαδικασία.

[παραλειπόμενα]

Κρίθηκε από το ενδέκατο τμήμα του Γαλλόφωνου δικαστηρίου εργατικών διαφορών των Βρυξελλών [παραλειπόμενα] [σύνθεση του δικάζοντος τμήματος]

[παραλειπόμενα]

και δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στις 09-06-2022 [παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα]

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ